

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravníštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

O sokolstvu.

Velik kos narodnega dela v Čehih pripada sokolskim društvom. Ta društva štejejo danes 17 tisoč 600 članov. Slovenci smo, kakor marsikatero dobro idejo tudi to prevzeli od Čehov. Sokolstvo se je pri nas osobito v zadnjih letih zelo razvilo, povsodi je priljubljeno in najlepši kras vsake narodne slavnosti. V zadnjem času ustanovil se je „Savinjski“, „Tržaški“, „Dolenjski“ in „Goriški Sokol“. Vsi ti Sokoli uspešno delujejo. Ali do iste dovršenosti, kakor češki se vendar niti razmeroma neso še povzdignili. Zgodi se po navadi, da ti Sokoli v početki naudušeni iz leté, pa kmalu omagujejo in celo pospé. Tako je zaspal „Vipavski Sokol“. Tudi o „Savinjskem Sokolu“ kaj malo čujemo, da si bi bilo posebno tega škoda. Naša sokolska društva hirajo na nekaterih napakah, o katerih želimo na tem mestu govoriti.

Pred vsem se v sokolskih društvih kaj rado pozabi, da je glavni smer društva razvoj telovadbe. Večina udov zmatra celo društvo za neko parado. V početku pristopi zato mnogo iz raznih stanov mešanih udov. Prirejajo se izleti, zastava se oskrbi i. t. d. Vrste telovadcev pa postajajo redkeje in izgubivši glavno namero izgubi društvo pravico do obstanka. Pa tudi oni telovadci, ki so že v društvu, so po navadi le praktično izvežbani ter menijo, da biva glavni pomen telovadbe v težkih ljudstvo zabavajočih vajah, kakor se vidijo po cirkusih. Na higijenični smoter telovadbe se ne misli.

To vse bi se dalo popraviti s tem, da se bolj skrbi tudi za teoretično izučene predtelovadce. „Pražki sokol“ je že davno uvidel to napako. Uvel je torej nekako šolo za predtelovadce. Meseca avgusta t. l. odprl je jeden mesec trajajoč kurs, v katerem se brezplačno poučuje poleg praktične telovadbe tudi v telovadni terminologiji, o metodi sokolske telovadbe in o anatomiji človeškega trupla. Takov pouk rojeva izborne uspehe. Le tako se dá razlagati, da so češki sokoli odlikovali se na svetovni razstavi v Parizu mej vsemi francoskimi, švedskimi, norveškimi, holandskimi, belgijskimi in švicarskimi sokoli ter priborili si prve izredno dragocene in krasne dobitke.

V tem mi pač še ne moremo posnemati Čehov. Zmanjkuje nam, kakor povsodi potrebnih novcev. Ali nekaj bi se lahko ravno v „Ljubljanskem Sokolu“ storilo.

Dosedaj nemamo slovenski sokoli niti jednega pravilnika za proste vaje. Pri vsakem društvu ukaže se po svoje in če se zbere več društev, je nemogoče slušati jednega poveljnika.

„Slovenska Matica“ je izdala dve telovadni knjigi. Toda zadnje eksemplare razdelila je že letos mej Ljubljanske Sokole. Vsa druga društva so brez knjig in brez slovenske terminologije. Zadnji čas bi bil, da se izda primerna knjiga. Bila bi bolj potrebna nego celo „Sokolski dom“.

Neznano dobro bi uplivalo tudi, če bi se vsa slovenska sokolska društva bolj centralizovala in sklenila v jednotno zavezo. Želimo si osobito izvršitve onega nasveta, ki ga je nekdo stavil v listu „Sokol“, češ naj bi jeden predtelovadeč ali telovadni učitelj iz vodilnega društva vsako leto vsaj jedenkrat, morebiti o počitnicah pregledoval posamezna sokolska društva. Jednako delajo že naša galska društva in to neznano dobro jednotno upliva.

Dobrih in izobraženih predtelovadcev primanjkuje vsem slovenskim društvom. Glavni vzrok temu je, da naša inteligenca osobito ona, ki živi ob peresu, prerada čez ramo pogleduje na sokolska društva. Nekaterim ne zdi se častno biti udom takemu društvu, drugi pa so prezložni, da bi obiskovali telovadnice. Kakošna borniranost! Poglejmo zopet Čehi! Mej telovadci, ki so se najbolj odlikovali v Parizu, bili so stud. med. Fiedler, cand. filosofije Grumlik in stud. tehnike Bloudek. Naše vseučiliško dijaštvo pa se menda sramuje pokazati svetu, da je krepko, gibčno in zdravo. Na Dunaji obstoji izvrstno telovadno društvo „Videnski Sokol“, ki pa je imel v zadnjih petih letih jednega samega Slovenca mej svojimi udi.

Pa še neki drug predsodek vlada mej Slovenci. To je, da c. kr. uradnik ne sme biti ud sokolskemu društvu. Tudi to je brezumje!

Kedaj pa je bil „Sokol“ nelojalen ali neavstrijsk? Morebiti takrat, ko je 10.000 čeških so-

kolov prosilo, naj mu dá vojno „ministerstvo pušk, da bodo prostovoljno branili domovino proti Prusom? Jeli v Nemcih kaj podobnih vzgledov?

Istina je, da so v početku vsakega uda „Ljubljanskega Sokola“ naši nasprotniki, osobito zagriženi birokratje, razkričali kot revolucionarja, res je, da se je lansko leto rezervni častnik, ki je oblekel sokolsko obleko, moral zagovarjati pred častnim sodiščem, ali nikdar se tem pogumnim narodnjakom ni nič kvarnega zgodilo in sramota bi bila za Avstrijo, če bi se bilo. Ne bojmo se! Osoda bode pomedla tudi te pomahane glave iz stare birokratske šole; novimazorom o narodnosti se ne bode mogel nihče trajno upirati.

Madjar ne zatajuje svoje narodnosti, celo takrat ne, kadar žali s tem dinastična čuvstva. Ko je tekom t. l. 800 Madjarov obiskalo pregnanega revolucionarja Košuta, bilo je mej njimi 7 predsednikov kraljevskih kurij, 7 univerzitetnih in 97 srednješolskih profesorjev ter 48 družih državnih uradnikov. Mi pa, ki nesmo še nikdar v zgodovini bili nezvesti — naj bi se sramovali javno pokazati, da smo udje tega ali onega narodnega društva! Ta breznačajna bojazljivost večine neznano obtežuje stanje tistemu, ki ima malo več poguma, nego zajčji junak iz c. kr. peresarske družbe. Kako drugače je to mej Čehi in celo mej tako tlačanimi Hrvati. Ne treba menda govoriti o Koseskega tujčevi peti, a opazovaje to malenkostno oziranje na ubogo službico in opazovaje kretanje inteligentne naše mladine spomnimo se besed kneza Meščerskega: „Kdor se v mladosti ni nikdar prišteval k rudečim — ta postane morebiti dober tintni mazač, a samostalno mislil in delal ne bode nikdar.“

Sokol.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 24. avgusta.

Kako nasprotni da so nekateri nemški konservativni in vladni krogi češkim narodnim težnjam, kaže to, da se toliko prizadevajo, da bi spravili Nemce v deželni zbor. Bojé se, da bodo Čehi

LISTEK

Nedeljsko pismo.

Nebo je oblačno, dež pa lije v debelih curkih, kakor bi bil ves vzduh prepreden z debelo rovcu. Vročine je konec, kajti pasji dnevi so za nami, dež je ohladil vzduh, zaključil letovišča in kopeli in uničil brezštevilne komarje, ki so bili letos tako sitni in hudi, kakor v Trstu ali kadem drugem pomorskem mestu. Samo jeden komar je še ostal, tega bodo pa jutri v Šiški zaklali in prav pravilno na meh odrli, iz njegove krvi pa mesto „prtenih“ klobas napravili prav ukusne štruklje. Torej „tabula rasa“, kar se komarjev tiče izimši one pri taroku.

Poletje smo torej že prebili. Ljudje, ki se veliko z vremenom bavijo, trdijo, da je letošnje poletje bilo zelo vroče, drugi pa trde, da je bilo jako mokro. Poslednjim pridružujem se tudi jaz in trdim na ves glas, da toliko dežja, tacih ploh in povodenj v poletnem času še nismo imeli, ubogi barjani so v tem oziru žive priče. Prikovani ne kakor Prometej na skalnato gorovje, a na prožno barje, jim leto za letom orel povodnji kljuje v drob ter uničuje pridelke. Obupno zrejo v bodočnost, od kod jim pride rešitelj, ki usuši vso močvirsko lat-

vico in je premeni v najplodnejšo ravnino daleč na okolu.

Kakor barjane, tako je Slovence v obče preteklo poletje zadela marsikatera neljuba ploha, poslednja pred par dnevi. Ravnateljstvo na gimnaziji v Gorici bilo je izpraznjeno, in vsak človek, ki ni baš državni poslanec, bi bil v svojih preprostih možganih mislil, da bode ministerstvo gotovo ustreglo željam in zahtevam naših državnih poslancev ter mesto podelilo kadem profesorju, ki je zmožen deželnih jezikov. In sedaj? Čudo golemo! Ministerstvo imenovalo je ravnateljem trdega Nemca, ki niti besedice slovenski ne umeje. Ali se smemo od njega nadejati, da bode na izročeni mu gimnaziji pospeševal razvoj materinega jezika velike večine slovenskih dijakov?

Jutri je shod volilcev Rifenbergu in znatizeljen sem zelo, kako bode dr. vitez Tonkli to zadego sukal in jo razlagal volilcem svojim, kako se bode opravičeval in opiral. Jaz in z menoj mnogo somišljenikov bi mislili, da nam s praznimi resolucijami ni prav nič pomagano, obljub smo že siti, kruha pa še vedno gladni. Baš poslanca dr. viteza Tonklia opozarjam, da se je letos z Dunaja vrnil z zagotovljeno obljubo, da se njegova resolucija izvrši ter doseže ravnopravnost v šoli in v uradu. In sedaj, kako in kje se izvršuje ta resolucija?

Pa še kaj družega bi jaz na volilnem shodu v Rifenbergu rad sprožil. Kaj je z glasovito naredbo deželnega šolskega sveta goriškega o poučevanju nemščine v ljudskih šolah? Ali tudi nje ne morete odpraviti? Nadejam se, da o vseh teh vprašanjih v par dneh čitam vsestranski ugajajoče izvestje, vsaj spodobilo bi se tako.

Ker govorim že ob imenovanjih, naj se dotaknem še par družih, velevažnih imenovanj. Prazno je mesto De Pretisa v Trstu in Lavantinskega škofa v Mariboru. Velika zastavica je, kdo pride v Trst, kdo v Maribor. Moj črnogledi prijatelj mi je te dni gledé Trsta rekel: „Es kommt selten was besseres nach!“, kateremu izreku pa jaz nesem pritrjeval, ker upam in upam, da pridemo „s slame na vajšnico“, ne pa narobe.

Glede škofovega mesta pa sem govoril s slovenskim klerikom in čul opazko, da bi skoro odrevenil. Slovenski klerik je namreč dejal: „Bodi v Mariboru imenovan kdor koli, le Slovenec ne!“ In ko sem ga na te besede malce po strani pogledal, pristavil je s pomenljivim naglasom „Vestigia terrent!“ Umel sem, kaj je mislil, a strinjal se nesem z njim, kajti razločevati treba, katerega in kakšnega Slovenca utegne zadeti sreča, da pride na mesto Slomškovo in da bode Slovincem zares „najboljši škof“.

s.

začeli se energičneje poganjati za svoja prava sedaj, ko je prišlo več novih odločnih mož v deželni zbor, zato pa vabijo Nemce vanj. V „Allg. Zeitung“ priobčil je nekdo dolg članek, v katerem dokazuje, da Nemci lahko ustopijo v zbor, ker sedanji zbor je drugi, nego je bil oni, iz katerega so izstopili. Dosegli bodo lahko marsikaj, ker veleposestniki itak neso posebno uneti za Čeha. Seveda cerkvi bodo morali vrniti njene pravice, pa bodo veleposestniki podpirali Nemce. To se pravi z drugimi besedami, če bodo Nemci pomagali šole preustrojiti po volji konservativcev, in sploh podpirali konservativne težnje, bodo fevdalci kmalu Čehom obrnili hrbet in se pridružili Nemcem. Ta članek je pisal gotovo kak nemški konservativec in s tem pokazal, kako mu je zoprni napredek slovanstva. Ker se na plemstvo zares ni dosti zanašati, je za Slovane le dobro, da Nemci za tako ceno ne pojdejo v zbor.

Na **Moravskem** je bilo lani 64 meščanskih šol mej njimi, 46 nemških; ljudskih šol je pa bilo 2157, mej njimi 671 nemških, 1506 čeških in 20 utrakvističnih. Na novo se je otvorilo 29 šol in 157 razredov, opustile le štiri šole in 24 razredov. Kakor se vidi, imajo Čehi razmeroma premalo meščanskih šol.

Vnanje države.

Regentje **srbški** se boje, da bi morali odložiti svojo oblast, če bi se vrnila kraljica Natalija, ker bi kraljica in metropolit Mihajl jim izvila oblast. To tudi ni nemogoče, ker ruski listi so pisali, ko se je odpovedal kralj Milan, da bi bila jedino opravičena regenta kraljica in metropolit. Zaradi tega so pa napeli vse sile, da preprečijo povrat kraljice. Seveda se najbolj upira povratku Natalije Protić, kateri bi gotovo najprej odletel, ker ni priključen kot pristaš Garašaninov.

Bivši diplomat Tatiščev priporoča v „Ruskem Vjestniku“ **ruskofrancosko** zvezo. Ta zveza je potrebna, ker Nemčija ni bila v resnici nikdar Rusiji prijazna, temveč jo je vodila le sebičnost. V ruskem ministerstvu vnanjih zadev seveda tega neso vedeli, ker so rusko diplomacijo vodili le „tujci“. Sedaj je treba pustiti pomislke proti zvezi z republiko. Tudi ni res, da ne daje republika nobenega jamstva za zvezo, v tem oziru je republika popolnoma jednaka ustavnej monarhiji. Tudi trditev, da je republika že omajana, ni istinita, to kaže poraz Boulangerja. Več znamenj kaže, da je vihar blizu in zato treba zveze s Francijo.

„Novoje Vremje“ priporoča **rusko-turško** zvezo, Rusija in Turčija se že dolgo pripravata, kdo bode vladal nad Bosporom. Rusija je silnejša, to je Turčija že v bojih skusila, in zaradi tega bode morala pustiti, da bodo Rusi sami vladali v Črnem morju. Zato pa ima Turčija več povodov. Evropa preti komercijelno in finančno Turčiji in Rusiji in sta torej tu dve državi v tej borbi proti Evropi naravni zaveznici. Značaj obeh narodov je skoro jednak, zato je mogoče, da se sporazumeta zaradi Bospora in Dardanel. Rusija bode pa potem nesebično varovala Turčijo. Pod varstvom Rusije bode Turčija lahko v miru živela in se okrepčevala.

Več vodij ustajnikov na **Kretu** je že izjavilo, da se podvržejo in v kratkem začno se pogajanja mej vlado in kristjani. Zahteve, katere so sporočili kristjani novemu guvernerju so sledeče: 1. Finančna nezavisnost otoka, 2. reorganizacija žandarmerije, 3. organizacija sodišč, 4. razpust sedanjega krečanskega parlamenta in razpis novih volitev, 5. razveljavljenje sklepov poslednjega parlamenta, 6. da bode zanaprej odločevala v parlamentu jednostavno večina brez razlike mej Turki in kristjani, 7. revizija civilnega in kazenskega pravnega postopanja, 8. pravično razdelitev uradov mej Turke in kristjane, 9. da Turčija odstopi carinske dohodke in kolekarine krečanske blagajnici, 10. osnova kmetijske banke, 11. podpora iz turških cesarskih blagajnic, da se naredi red v krečanskih financah, 12. občno pomiloščenje za kristjane, 13. kazensko presledovanje turških zločinov; 14. da se primerno odškodovanje dovoli kristjanom za to, kar so jim poropali Turki. Nadalje zahtevajo Krečani, ne pa v Carigradu in da se saj krečanske komisije, ki se bode pogajala s turškimi komisariji ne smejo udeleževati niti krečanski Turki, niti člani zadnjega krečanskega parlamenta.

Parlament **angleški** zaključil se bode, če se kaj posebnega ne pripeti, dne 2. t. m. To zasedanje se je bilo začelo dne 21. februarja, bilo je torej jedno najdaljših. Parlament je v tem zasedanju rešil več važnih predlog za varstvo države.

Dopisi.

Iz Velikih Lašč 22. avgusta. [Izv. dopis.] Še so plapolale zastave izza Levstikove slavnosti po prijaznej vasi Rašici, ko jo je nenadoma zadela huda nesreča. Dne 20. t. m. po južini, ko so se bili ljudje večinoma razšli za delom po njivah, okolu druge ure prikaže se nesrečni „rudeči petelin“ na strehi skednja Franca Grebenca hišna štev. 29. Huda sapa ga z bliskovo hitrostjo prenese na bližnje skoro izključno slamnate strehe — in v malo minutah požrl je kruti element 16 poslopij! O polutretjej uri zapazili smo Laščanje nesrečo svojih sosedov in hiteli smo, kar je bilo mogoče, pomagat jim. Do-

spevši s svojo (okorno) brizgalnico na kraj nesreče, objel nas je tolik dim in tako neznana vročina, da je res bilo treba poguma podati se v boj z elementom.

Zmešnjava je bila nepopisna; domačini so tarnali in begali semtertja, ne vedoč kaj početi, otroci in žene so jokali, živina je rjula, vmes pa je neusmiljeno prasketal ogenj, so pokali tramovi in se podirale strehe. Sapa je gnala plamen kakor rudeče cunje naravnost proti cerkvi, ki ima sicer streho od opeke — a zvonik pokrit je s skodljami. Hoteli smo najprej obvarovati cerkev — a nismo mogli, ker bili smo prekasni. Komaj poprimemo za orodje, že udari plamen skozi zvonikovo streho in odjenjati smo morali, ker gasiti je bilo nemogoče radi pomanjkanja potrebnega orodja. Hiteli smo z brizgalnico na drug kraj, da tu ustavimo ogenj in mu ubranimo razširjati se. Stalo nas je mnogo truda, dokler se nam je to posrečilo. Najbolj nas je mučila silna žeja in gosti dim, — primanjkovalo pa nam je tudi vode, kajti domačini je v svojej zmešanosti niti nosili neso. Naposled se posreči tukajšnjemu orožniškemu vodji pripraviti ženske, ki so nam jele donašati vode in nekaj voznikov, ki so nam je v sodih dovažali. Dalje smo lahko delali in delo se nam je toliko obneslo, da smo omejili ogenj na ista poslopja, kojih se je bil polastil že pred našim prihodom. Na pomoč so nam prihiteli še vrli Dobropoljci z dvema brizgalnicama. Ko se je razprostrla tiha noč nad nesrečnim krajem razšli so se sosedni vaščani nekaj Laščanov pa je ostalo celo noč na pogorišču s pripravljeno brizgalnico, — da takoj zaduše kak nov pojav požrešnega sovražnika. Daleč v okolico pa so žarili kupi žrjavice, žareči tramovi in kopice tlečega sena. Škoda je velika: pogorelo je šestim gospodarjem 16 poslopij, mej temi štiri hiše, zvonikova streha in notranja oprava, zvonova sta se raztopila in cerkvena streha se je močno poškodovala. Zgoreli so tudi 4 prašiči, 1 telica in 1 ovca. Ožgalo se je mnogo sadnega drevja. Škoda je za nesrečnike tem občutljivejša, ker jim je zgorelo vse letošnje seno in mnogo že spravljениh poljskih pridelkov — pa tudi skoro vsa obleka in hišna oprava, ker je bilo skoro nemogoče rešiti kaj pred silno širečim se ognjem. Vsa škoda ceni se nad 16.000 glđ. Zavarovan je bil zvonik za 400 glđ. in 4 posestniki za skupno svoto 1030 gl. — dva sta bila nezavarovana. Koliko bede za tako malo vas! In kdo jo je prouzročil? Zopet nesrečni 12letni paglavci, (Anton Goršič) — ki je, kakor je že obstal, v skednji Grebenčevem pušil cigareto in ostanek vrgel v seno. Kedaj se bode v tem oziru na bolje obrnilo? Stariši in učitelji — pa tudi županstva, pazite vendar na to, da taki paglavci ne bodo v svojej opičnosti pušili tobaka! Slavno vlado pa se drznem vprašati — ali smejo oziroma ali morajo prodajalci tobaka prodajati kadilo vsakemu smrkvocu, ki ponj pride? Da ima le krajcar pa teče po dve cigareti in potem hajdi za kak skedenj ali pod kozolec pa se vadi, da bode mogel kedaj kot dober državljani podpirati državne finance s pridnim — kajenjem!

Svoje sosede pa opozorim na koristnost gasilnih društev ter jih prosim naj resno preudarijo, da dobi naš okraj vsaj jedno gasilno društvo.

Konečno pa mi je še dolžnost, pohvaliti vrle sosede Raščanov, ki so v obilem številu prihiteli v pomoč — osobito Laščane in Dobropoljce. Najbolj mej vsemi je bil odlikoval z vstrajnim delom Velikolaški „kuršmid“ Franc Glavan. Naj mu bo s tem javno zahvala izrečena.

Hvala pa gre tudi Janezu Prazniku z Rašice štv. 16., ki je bil neumoren v dovažanju vode, in pa Rezi Marolt iz Vel. Lašč, ki je bila vzgled pridnosti, ko je hitela vedno in vedno zopet s polnim škafom vode k žejnjej brizgalnici. Prav lepo so se pokazala tudi Veliko- in Malolaška dekleta. Vodja orožniške postaje v Velikih Laščah g. Matija Wrinskele je vzdržaval ves čas lep red in podpiral gasilce pri delu. Hvala mu!

Iz Št. Vida pri Zatičini 20. avgusta. (Pokopališče v sredi vasi pri Zatičini.) Skoro pri vseh župnijah, kjer so bila pokopališča v vasi okolu cerkve, so politična oblastva in za blagor ljudstva vnete občine skrbele, da so se ona iz zdravstvenih ozirov iz vasi odstranila. Tudi v našem Št. Vidu je bilo v to svrhu pregledovanje že pred desetimi leti, ker so se bili pokazali razni nedostatki.

Takratni komisijon je mej drugim spoznal, da je prostor za pokopališče za toliko število mrtvecev

veliko premajhen. Jednako se je pokazalo, da zemlja ni posebno pripravna za pokopališče, t. j. da ni taka, da bi mrtveci v desetih letih popolnoma zgnili. Komisija je na lici mesta izkopala bila nad 10 let v gomili ležeče truplo, da se je o tem prepričala.

Vender je še vse tako, kakor je bilo, ako pram se je odstranjenje pokopališča iz vasi takrat za prav nujno priznalo. Pokopališče je ondu, kjer je bilo, ter okužuje zrak še v obilnejši meri, kakor nekaj; kajti vedno je več mrlincev, ter se morajo gomile prezgodaj prekopavati itd.

V nekoliko so nam Velikogabrovci odpomogli, ker so si napravili svoje pokopališče v Velikemgabru za celo Velikogabrovsko občino. Res je, da imamo sedaj nekaj več prostora za svoje mrliče, pa vender nikakor ne zadostuje, ter prej ne bode pomagano, da se bode pokopališče iz vasi odstranilo.

Da bi človek pričakoval kaj od županstva v Št. Vidu, bi se varal. Naj mi bode dovoljeno pripomniti, da smo v Št. Vidu že tri leta, reci: tri leta brez pravega župana; kajti njegov čas je že pred tremi leti potekel — — — imamo Bogu in slavnj c. kr. deželni vladi v Ljubljani bodi potoženo — — le nekega namestnika ali voditelja županstva po poslu je mizarček, ter sliši na ime Muli, ter tudi baje opravlja službo mrtvaškega ogleda v Zatičini. Ta človek sedi nepoklican na županovem stolu!

Naj konečno povem še nekaj o našem mirodvoru in njegovi uporabi in najzadnjem času. Povedal sem, da je komisijonalno dokazano bilo, da je pokopališčni prostor premajhen, še tudi potem, ko so Velikogabrovci priredili svoje pokopališče za celo svojo občino.

Kako vender pride to, da sa urivajo oziroma usiljujejo mrliči iz Velikogabrovske občine, ki imajo svoje lastno in boljše pokopališče že nad 10 let — po tolikem času zopet k nam v Št. Vid; kajti pred kakimi 8 ali 10 dnevi so zopet dva mrliča od tam tukaj v Št. Vidu pokopali. Mar je to pravi red? Z ozirom na že premajhni pokopališčni prostor, bi naj se to ne dovoljevalo!

Želeti bi bilo, da bi se pokopališče prav kmalu iz vasi odstranilo, ter s tem napravil v zdravstvenem oziru korak naprej. Slavno c. kr. okrajno glavarstvo naj bi to jelo pospeševati, ter ob enem napravilo potrebni red, da bi se pokopavali vsak na svojem pokopališču, t. j. kar spada v Št. Vid, naj se tukaj pokopuje, prebivalci Velikogabrovske občine pa naj se pokopujejo jedino samo v Velikemgabru — ne pa v Št. Vidu. x—y.

Od štajersko-ogerske meje 17. avgusta. [Izv. dop.] Mej tem, ko se mi Slovenci bojujemo za obstanek naših šol, ko se nam katera drobtina naših pravičnih terjatev po hudem boji izpolni, zdihujejo naši bratje Hrvati v Medjemurji pod nadvlado madjarstva. Učitelje je vlada pomadjarila, ker učitelj, kateri v določenem času skušnje iz madjarščine ne napravi, je iz službe odpuščen. Tudi duhovniki morajo tega jezika zmožni biti, ako hočejo v Medjimurji službovati. Učiteljišče v Čakovci je popolnoma madjarsko in hrvatski jezik (po nazoru Madjarov „ne bodi ga treba“) kot predmet. Ljudske šole so dvojne, občinske in državne.

Prve vzdržujejo občine, plačujejo ter nastavlajo učitelje, katerim zapovedujejo občinariji navadno po svojem župniku, kot nadzorniku šole. Ako je župnik madjaron, mora biti tudi učitelj, ker vlada krepko podpira takega župnika, faranom pa je vsaka beseda župnikova sveta in joj! učitelju, kateri potem v župnikov (vladin) rog ne trobi. V šoli se moli, poje itd. v madjarskem jeziku, dasi je učni jezik hrvatski. Učencem, najbolj večim madjarščine, delé se po župnikih državne premije, navadno denarji (Judeževi srebrnjaki!) Učno tvarino določuje župnik, ter s komitatskim nadzornikom udriha neredko po najboljšem učitelji, kateri se župnikovim poveljem slepo ne vdajo. Komitatski nadzornik mora torej navzlic zdravim pedagogičnim načelom, navzlic svojemu prepričanju, navzlic pravičnemu postopanju učitelja župnika (madjarona) slušati, da se ne zameri njemu (vladi), da ne zgubi svoje službe. Tako je stanje občinskih šol v Medjimurji pod župnikom madjaronom.

Na večih krajih ustanovila je uže vlada državne šole. Te šole vzdržuje vlada, nastavlja in plačuje učitelje ter jih nadzoruje. Državne šole ustanavlja vlada navadno tam, kjer je župnik od-

ločen Hrvat, tedaj nasprotnik vlade. Nahajajo se torej fare, kjer je zraven občinske tudi državna šola. V te šole pošilja vlada neredko učitelje, kateri le madjarski govoré, ker v teh šolah se vsi predmeti v madjarsčini predavajo, dasi otroci le hrvatski umejo. Veronauk — ako ga župnik v takih šolah učiti neče, predava učitelj. Ni težko uganiti, kako sadje v taki šoli zori. Državne šole obiskujejo otroci od vlade zavisnih, vladnih in vladi prilizajočih se starišev, kjer pa občinskih šol ni, morajo vsa deca državne šole obiskovati.

Uradni jezik v Medjimurji je seveda tudi madjarski. Občinski notarji (pisarji) so neredko jedini v občini, ki so vešči madjarsčine. Oni izterjuje davke in poslujejo občini. Občinski predstojniki tedaj podpisujejo uloge, ne da bi jih razumeli. Vse občine (v okrajih) volijo okrajnega sodca mislim, za 6 let. Ako jim ne dopada, volijo potem drugega. Sodec nekega okraja je s svojim postopanjem zakrivil, da ni imel upanja več voljen biti. Pa kaj se zgodi! Notarji skovali so za svoje občine neko prošnjo, katero so občinski zastopi z veseljem podpisali, ker se jim je baje reklo, da je prošnja za znižanje davka. A ni bilo res, prosili so v nji vlado, naj jim dosedanji sodec na dalje ostane. To čudno dogodbo povedal mi je pošten mož.

Lansko leto izdal je minister komunikacij ukaz, da se imajo vsi napisi v tujih jezikih na železnicah odstraniti in z madjarskimi nadomestiti. Potoval je baje sam po deželi, da se o izvršitvi svojega ukaza prepriča. Zgodilo se je, kar je ukazal še na številnice železničnih ur prilepili so čez nadpis „Prager Zeit.“ bel papir, da ne bi ministra žalili.

Pisma iz Pariza.

(Piše A. Bezenšek.)

VIII.

9. avgusta.

(Trokadéro. — Pariške zabave.)

Na desnem bregu reke Seine leži na malem holmu, ki se polagoma vzdiguje proti severu, veličanska palača Trokadéro. Ta stoji ravno nasproti Martovemu polju; o njej in njenej čarobnej razsvetljavi sem že govoril, ko sem opisoval šahovo slavnost. Danes pa si poglejmo bliže to palačo, a pred vsem prekrasni vrt, ki se prostira pred njo do same reke. Ves park je razdeljen na četrte dele s širokim drevoredom od mosta Jenskega do glavnih vrat palače. V sredi drevoreda so umetno napravljeni vodometi in slapi.

Precej pri urodu na levo in desno so nasajene vsakovrstne vinske trte, na katerih je že videti lepega grozdja. Do njih so umetni vrti, pri katerih so poskušali svojo veščino vsi bolj znameniti vrtnarji francoski. Po vrtih so postavljeni paviljoni in šotori za senco, izdelki dotičnih tovarn iz Pariza in provincije. Med njimi se nahaja dosti praktičnih, posebno oni od železnih šibic in s platnom pregrnjeni, katere je lahko prenašati po vrtu in postavljati po volji. V oddelku za rožno kulturo je lepih rož, prijetnega duha; onega rajskega duba ni kot je v bolgarskih rožnih vrtih pod Šipko, na pr. tam v Kazanliku, v Karlovem itd. Kultura rože je tukaj seveda desetkrat večja, a podnebje je pod Balkanom ugodnejše.

Razstava v Trokadérskem parku pod milim nebom deli se v pravo za pravo na dva oddelka: 1. vrtnarstvo (horticultura); 2. drevesnice (arboricultura).

V poslednjem oziru je najzanimivejši paviljon vod in gozdov (pavillon des eaux et forêts). Pa tukaj ne smete misliti na kak mali paviljon, kakor so na pr. tisti, v katerem igra na trgu vojaška godba, ampak to je veliko poslopje, postavljeno iz samih debelih gozdnih dreves, pa to iz dreves vsake vrste, ki rasejo po francoskih gozdih. Kadar se približaš poslopju, diši kaj prijetno gorski duh smreke, jelke, bora itd. Komaj si zapustil šum in trušč po ulicah in razstavi, čutiš se najedenkrat, kakor da si v planinskih vrhovih. Da bode fantazija še bolj živa v tem oziru, gledaš po hodniku na desno in levo skoz okna umetno posnete planinske vrhove, šumeče reke, vodopade itd. To je napravljeno v malej obliki, a daja lepo perspektivo. V sredi gorskega paviljona so postavljene pile, katere goni voda; te pilijo debele in tenke deske pred očmi gledalca.

Ta prezanimiva stavba je delo Gayffiera, glavnega šumarja, in arhitekta Leblanca. Vse je napravljeno tako naravno, je tako priprosto v pojednostih,

a jako umetno in velekrasno v celoti. Celo poslopje objema 1600 kv. m.

Še druge jedne zanimivosti ne smem pozabiti, namroč akvarija, ki stoji že od zadnje razstave l. 1878. Podoben je na prvi pogled kakaj podzemeljske jami s stalaktiti in stalagmiti. Ko prideš notri, vidiš pred seboj dolg podzemeljsk hodnik držeč krog in krog jame. A na desno in levo temu hodniku so velika okna z debelimi šipami, ki odpirajo pogled v vodnjake, neposredno do šip napravljene. V njih gomazi vse polno rib in ribic. To je življenje pod vodo, o katerem mi, ki se ne prištevamo k dvoživcem, ničesar ne vidimo niti ne vemo. Ribe plavajo v celih procesijah okolu, sedaj v jednom potem v drugem pravci. Jako mično je gledati male ribice, ko se igrajo. Ni se skoro moči nagledati in načuditi tej živosti in temu podvodnemu veselemu življenju. Ta „aquarium“ služi sedaj za znanstvene namene pri studijah rib in drugih povodnih živalic.

Omeniti mi je še paviljona od koruze. Vse je napravljeno od one ameriške turšice, ki ima dosta silna stebila, a sestavljeno je tako okusno, da se moraš čuditi kaj vse se da od te koruze narediti. Pri tem mi prihaja na um stara pesen: „O kukuruz, o kukuruz... itd.“

Za okrepčanje telesa je skrbjeno z različnimi gostilnicami; med njimi jedna draga francoska, pa še druga pod firmo Victoria, kjer se točijo avstralska vina.

Razgledoval sem si tu reči, katere sem tukaj opisal, celo popoldan. To je bila prijetna prememba, sprehajati se po hladnej senci in čistem zraku, ko sem že toliko dnij hodil po ulicah, po sobah in salonih.

Pogledal sem si nazadnje samo palačo Trokadérsko, v kateri so muzeji s starimi in dragocenimi predmeti. — O teh pa drugokrat, saj spet obiščem Trokadéro ob priliki velikega koncerta v nedeljo, pri katerem bo sodelovalo 1800 pevcev.

O različnih drugih zabavah, gledališčih in športu povem ob svojem času. Isto tako o kongresih in o večerinkah ali soirejah pri raznih ministrih in pri predsednikih kongresov. Danes sem povabljen na soirejo pri g. ministru javnih del (Ministre des travaux publics). Povabilo je osobno in izdano od g. ministra za jedno z njegovo gospo Yves Guyot. Ta soireja se da od njih na čast kongresu francoskega društva za napredovanja nauka (association française pour l'avancement des sciences.)

Domače stvari.

— (Najvišji dar.) Presvetli cesar podaril je tukajšnjemu bolniškemu podpornemu društvu pomočnih uradnikov kot ustanovni donesek 100 gold.

— (Prepovedana svetnika.) C. kr. ministerstvo za uk in bogočastje je zaukazalo z odlokom od 9. septembra 1887. št. 16964. da se morata svetnika Ciril in Metod iz vseh šol odstraniti. Komentara ni treba.

— (Grof Karol Hohenwart.) predsednik najvišjemu računišču in državni poslanec pride v ponedeljek na svojo grajščino Ravne na Notranjskem.

— (Načelnikom zdravstvenega zastopa) Brdskega okraja voljen je bil dne 21. t. m. g. Janko Kersnik, graščak in notar na Brdu, namestnikom pa g. Jurij Škofic, posestnik Št. Vidu.

— (Duhovniške spremembe v Lavantinski škofiji.) Gosp. Anton Potočnik, provizor v Razborji, imenovan je župnikom v Razborji; g. Fran Slavič, kaplan pri Veliki Nedelji, dobil je župnijo sv. Antona na Pohorji; g. Jos. pl. Pol, kaplan v Laškem trgu, gre za kaplana v Šmarje; g. Jože Roštohar, kaplan v Šmarji, za provizorja v Zdole; g. Alojzij Vojsk, kaplan pri sv. Marjeti tik Ptuja, gre za kaplana k Veliki Nedelji; in g. Anton Drog, kaplan pri sv. Marku nižje Ptuja, pride za kaplana k M. D. na Gori. Novomašniki: g. Alojzij Šuta pride za kaplana k sv. Marjeti; g. Alojzij Urban k sv. Marku nižje Ptuja; g. Fr. Gunčar k sv. Lovrencu na Pohorji in g. Martin Medved v Laški trg.

— (Trgovina z očnicami ali planinko.) V Dolenjem Logu pri Bolci stoji tik ceste hiša z napisom „Edelweiss-handlung des Jakel“. Iz te hiše razpošlje se vsako leto mnogo sto tisoč očnic po svetu. Trgovina z očnicami dobro uspeva, toda ako pojde to tako dalje, bode kmalu izginila ljubka očnica z vseh naših planin, kajti trgovina vrši se upravaroparski, pobere se vse, kar se dobi. Na slavni Črni prsti je očnica že sedaj velika redkost. Jakel

v Logu zasluži na leto nekda 3000 gld. pri tej trgovini, dva druga pa 1000 gld. Rezijanci prinašajo kar cele koše očnice in 1000 cvetk plačuje se po 50—60 kr. Kupljene cvetke ločijo se po lepoti in velikosti in dajo potem v stisk. Razločujejo se za prodaj 4 vrste očnic. Tisoč cvetk najlepših očnic šteje. O prodaja se po 10—12 gld., šteje. 1. po 3 do 4 gld., šteje. 2. po 2—3, šteje. 3. po 1—2 gld. Jakel je blizu svoje hiše posadil več tisoč očnic, da bodo razevele. Z višin v nižave presajene očnice se ne drže dolgo, k večjemu jedno ali dve leti. Cvetke tudi neso tako lepe, kakor na planinah, barva je medla in bolj zamazano-bela.

— (Državna železnica) izdala je lično, z mnogimi podobami (Solnograd, Inomost, Trbiž, Ljubljana; Belopeška jezera, Benetke, Rim i. t. d.) okrašeno knjižico, v kateri so razni vozni redi in cene dotičnih voznih listov za potovanje v Italijo, Švico in na Francosko. Knjižica dobiva se brezplačno.

— (Gorelo) je dne 21. t. m. popoldne v vasi Negastern fare Moravske. Trem gospodarjem je uničil požar vsa poslopja in poljske pridelke. Zaneli so — kakor navadno, otroci.

— (Vabilo k predstavi.) katero priredé dijaki v nedeljo dne 25. avgusta v godbeni dvorani gospoda B. Degischerja v Mengši. Igralo se bode: „Nezgode starega samca“, burka s petjem v 3. dejanjih po J. Nestroyu poslovenil J. M. F. Ustopnina: I. prostor sedeži po 30 kr. II. prostor 20 kr. Začetek točno ob 1/8. uri zvečer. K obilnemu obisku vabijo dijaki.

— (Strelsko društvo v Škofji Loki) priredi v proslavo rojstnega dne Njega Velikanstva cesarja Franc Jožefa I. dne 25. avgusta t. l. na Štemarjih: 1. Streljanje za dobitke. 2. Koncert. 3. Ples. Pri veselici svira godba c. kr. 17. pešpolka baron Kuhn. Začetek ob 2. uri popoldne. Ustopnina za osebo 30 kr.; za rodbino nad tri osebe 1 goldinar.

— (Povabilo h konjski dirki) v Ljutomeru v nedeljo dne 8. septembra t. l. točno ob 2. uri popoldne. Dirkališče: Cvenski pašnik. Vspored vožnje: I. Vožnja s prvenci; 2krat tir okrog = 2 km. uloga 2 gld.; jednouprežno. Za kobile in žrebce III. in IV. izrejevalnega oddelka na Štajerskem, ki še niso dirkali; starost 3—5 let. Dosežni stup kilometrov 500. I. državno darilo 35 gld.; II. državno darilo 25 gld.; III. darilo Zgornje-Radgonskega okraja 20 gld.; IV. državno darilo 15 gld. II. Vožnja s konji za plemo; 2krat tir okrog = 2 kilometra, vloga 2 gld.; jednouprežno. Za licencirane žrebce in kobile III. in IV. izrejevalnega oddelka na Štajerskem; starost 3—8 let. Dosežni stup metrov 500. I. državno darilo 60 gld.; II. državno darilo 35 gld. III. darilo Ljutomerskega okraja goldinarjev 25; IV. državno darilo 20 gld.; V. državno darilo 10 gld. III. Dvouprežna vzorna vožnja za avstrijsko-ogerske konje. 3krat tir okrog = 3 kilometre; uloga 3 gld.; z zgubo uloge. I. Prvemu častno darilo, podeljeno od gospoda načelnika dirkalskega društva v Ljutomeru. II. Drugemu častno darilo, podeljeno od dirkalskega društva v Ljutomeru. Določila: Naglasila za dirko sprejema gospod Matjaš Zemljič v Ljutomeru do 7. septembra t. l. dopoldne: naglasiti se zna ustmeno ali pismeno; ob jednom se mora rod, plemo, in starost naglašene konja izkazati ter uloga uplačati. Naglašeni konji se morajo z imenom naznaniti. — Konji, kateri nimajo nobenega imena, dobijo taisto od odseka. Konji, ki so naglašeni za vožnjo v II. oddelku (vožnja s konji za plemo) morajo se dne 7. septembra t. l. ob 2. uri popoldne postaviti na dvorišče tukajšnje žrebčarne, da se popišejo. Najmanj pol ure pred začetkom dirke morajo se vsi za dirko naglašeni konji na dirkališče postaviti. Pri vožnji veljajo pravila Dunajskega dirkalskega društva. Dirkarsko društvo v Ljutomeru, dne 11. avgusta 1889. Za odsek: Franc baron Mac Nevin Okely, načelnik.

— (Razpisana) je služba družega učitelja na dvorazrednici v Mirni z letno plačo 400 gold. Prošnje do 8. septembra.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 23. avgusta. Ob 6. uri popoldne bil je pri cesarji obed, katerega so se udeležili šah s spremstvom, kralj Milan, nadvojvoda Karol Ludovik, njega soproga, perzijski poslanik itd. Zvečer bil je šah z nadvoj-

vodo Karolom Ludovikom, njegovo soprogo, nadvojvodinjami Marijo Jozefo, Marijo Terezijo in Marijo in z nadvojvodami Ferdinand, Viljem in Rainer in s kraljem Milanom v dvorni operi, kjer se je predstavljala balet „Excelsior“.

Peterburg 23. avgusta. Poslanik grof Wolkenstein odpotoval je danes v inozemstvo.

Strassburg 23. avgusta. Cesar podelil mnogo redov. Zupan Bock dobil k svoji uradni obleki zlato verižico.

Vrhnika 24. avgusta. Dijaško veselico počasti mej mnogimi drugimi tuji slavni naš pesnik Simon Gregorčič. Dobro došel! Slava!

Dunaj 24. avgusta. „Wiener-Zeitung“: Cesar imenoval ravnatelja Ljubljanske kaznilnice, Markoviča, nadravnateljem moške kaznilnice v Mariboru.

Budimpešta 24. avgusta. Časopisi pozdravljajo imenovanje Emeriha Josipovića ministrom za Hrvatsko.

Metz 24. avgusta. Cesar in cesarica po noči nazaj potovala. Mesto sijajno razsvetljeno. Cesarska dvojica povsod burno nazdravljena, poslovila se je od velikega vojvode badenskega in od namestnika, katera sta se vrnila v Strassburg.

Razne vesti.

* (Ruski pisatelji.) Ruski pisatelji so navadno jako dobro prodali literarno lastnino knjigoprodajcem. Turgenjev je malo pred smrtjo prodal literaturno lastnino knjigarju Glazunovu za 80 000 rubljev. Ščedrinu je ponudil knjigar Dumnov za 60 000 rubljev za literarno lastnino, a se kupčija ni bila dognala. Literarna lastnina Gogoljevih del se je bila prodala za 60 000, Puškinovih za 35 000, literaturna last del Nekrasova pa za 15 000, Žukovskega za 5000, Gončarova za 35 000, Ostrovskega za 10 000 (za 1. izdajo), Aksakova 3000 (za 1. izdajo) in Meja za 1000 rubljev. Nedavno je Glib Uspenski prodal svojo literarno lastnino gg. Pavlenkovu in Sibirjekovu za 25 000 rubljev. Ta dva zalagatelja priredila sta ceno izdajo del Uspenskega, ki se je v enem letu razprodala v 10 000 izvodih. Še bolje nego omenjeni klasični pisatelji so pa s pisateljevanjem si gmotno pomagali pisatelji šolskih knjig. Tako je za lastninsko pravo učne knjige v aritmetiki Evtušenskemu plačal Polubojarinov 50 000 rubljev. Knjigar pa le ni imel zgbue, če tudi je lastninsko pravico tako drago plačal, kajti te knjige se je prodalo že blizu milijon izvodov. Le to je obžalovati, da mnogi ruski založniki, ko dobe lastninsko pravico, knjigam postavijo previsoko ceno, če tudi bi ne imeli manj dobička, če bi knjige ceneje prodajali. Lastninska pravica v Rusiji traja petdeset let po smrti pisatelja. Pozneje pa sme dela njegova vsakdo izdati. Za Puškinova dela je že potekel omenjeni čas in je jim potem takoj cena jako pala, ker so tekmovali v ceni razni založniki.

* (Nov hitro streljajoč top) poskušali so pred nekaterimi tedni v Plznu. Zgradili so si kočo iz litega železa in strelali iz daljave v njo, da se prepričajo, koliko debelo ploščo, da prebije. Prvi poskusi bili so ugodni. Top je iz litega železa in meče 4 kilograme težke kroglice in prebije prav blizu 14 centimetrov debelo ploščo. Ustrelil top 20krat v jedne minute.

* (Samodelujoči čedilec čevljev.) V Berlinu postavili so na nekaterih mestih samodelujoče čedilce čevljev. To je nekak avtomatični stroj. Če vanj vržeš denar za deset vinarjev, pa ti stroj osnaži in jeko svetlo zlika čevljev. Osnovala se je akcijska družba, ki si hoče izkoristiti novo iznajdbo.

Poslano.

Opozorjam, da v „Slov. Naroda“ se priporočajo „živinozdravniki“ ni nikakoli živinozdravniki, temveč neki navadni mazač Polanšek, kateri nima ne pravice živino zdraviti, a še manj se imenovati živinozdravniki.

Pav. Skale,
mestni živinozdravnik.

Mnogoletna opazovanja. Proti slabosti želodca in pomanjkanju slasti do jedi, sploh pri vseh želodčnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo od drugih sredstev, s svojim prebavljenjem pospešujočim in želodec okrepujočim uplivom. Cena škatellici 1 gld. Po poštne povzetji razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuschlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrecno Moll-ove preparate z njega varstveno znamko in podpisom. 3 (55-11)

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Zahvala.

Podpisani odbor, izvršujoč preprijetno dolžnost, zahvali se presrečno slav. vodstvu „Zaveze požarnih bramb za Kranjsko“, bratom tovarišem požarnih bramb, kateri so se od blizu in daleč v takem številu udeležili dne 15. avgusta slavnosti desetletnega obstanka prostovoljne pož. brambe Kranjske, deputacijam slav. društev veterancev, čitalnice in bralnega društva, c. kr. uradnikom, na čelu z g. e. kr. okr. glavarjem J. Merk-om, ki so tako mnogobrojni dokazali naklonjenost temu društvu, nadalje slav. mestnemu zastopu, na čelu z g. županom Kar. Šavnikom, kakor celemu prebivalstvu Kranjskega mesta, kateri so vsi pripomogli k tako sijajnemu izidu za tukajšnje prostovoljno požarno brambo toli pomenljivega praznika.

V Kranji, v avgustu 1899.

Za odbor:

Peter Mayer ml.,
tajnik.

Karol Jäger,
načelnik.

Tuji:

23. avgusta.

Pri **Mallé**: Knittel iz Inomosta. — Weiler. Gnostolito, Ara, Albori, Cijak, Domjaggio iz Trsta. — Brand, Fleischer, Kosovitz, Diran, Pokorny, Huser, Zett, Kamor z Dunaja. — Schaffer iz Grada. — Frank iz Maribora. — Heilborn iz Kirscherberga. — Duakar iz Hanaua.

Pri **Sionu**: Kral iz Praga. — Stritof iz Starega trga. — Likoser iz Trsta. — Wunderl iz Klosterneuburga. — Bodenstein, Trieb z Dunaja. — Schweiger iz Starega trga. — Benerajo iz Belega grada.

Tržne cene v Ljubljani

dne 24. avgusta t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, likt.	6 50	Špeh povojen, kgr.	64
Rež,	5 33	Šurovo maslo,	78
Ječmen,	4 33	Jajce, jedno :	2
Oves,	2 83	Mleko, liter :	7
Ajda,	4 83	Goveje meso, kgr.	54
Proso,	4 66	Telečje	50
Koruza,	4 66	Svinjsko	50
Krompir,	2 32	Kostrunovo	32
Leča,	12	Pšaneec	30
Grah,	13	Golob	18
Fižol,	11	Seno, 100 kilo	223
Maslo, kgr.	85	Slama,	232
Mast,	70	Drva, trda, 4 metr.	640
Špeh frišen	56	„ mehka, 4	415

Meteorološko poročilo.

Daj.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
23. avg.	7. zjutraj	734.5 mm.	18.8° C	sl. svz.	d. jas.	9 00 mm.
	2. popol.	735.3 mm.	18.8° C	sl. svz.	ool.	dežja.
	8. zvečer	734.9 mm.	16.8° C	sl. szh.	ool.	

Srednja temperatura 18.1°, za 0.2° pod normalom.

Dunajska borza

dne 24. avgusta t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 83.85	gld. 83.75
Srebrna renta	84.75	84.70
Zlata renta	109.90	109.95
5% marona renta	99.50	99.50
Akcije narodne banke	907	907
Kreditne akcije	305.50	304.75
London	119.20	119.20
Srebro	—	—
Napol.	9.45	9.46
C. kr. cekini	5.63	5.63
Nemške marke	58.22 1/2	58.20
4% državne srečke iz l. 1864	250 gld.	131 gld. 75 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	174
Ogerska zlata renta 4%	99	90
Ogerska papirna renta 5%	94	90
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	25
Kreditne srečke	100 gld.	184
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo avstr. banke	120	128
Tramway-društ. velj	170 gld. a v.	228

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

kateri je kot zdravilni vrecel že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavil, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstno je za otroke, pre-(11-8) bolele in mej nosečnostjo.

Najboljša dijetetična in osveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

Salonski karuselj.

P. n. občinstvu, častitim rodbinam javljam s tem, da sem postavil svoj karuselj pod

Tivoli

in se vsem najudanejšje priporočam

Adam Michel,

(681—1)

ulgo „Heide“.



Srbske narodne pesmi

o boju na Kosovem.

Iz zapuščine

Ivana Mohorčiča.

V Ljubljani.

Založil Dragotin Hribar. — Tiskala „Narodna Tiskarna“ 1889.

Knjižica bo gotovo vsakomu, ki se zanima za srbate Srbe in njih pesem, dobro došla.

Dobiti je v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani za ceno 30 kr., po pošti 32 kr.



Najboljša
Brnska sukna
razpošilja po tovarniških cenah
tovarniška zaloga sukna
SIEGEL-IMHOF
v Brnu.
Za elegantno jesensko ali zimsko moško obleko
zadosti je 1 odrezek v dolžini 3-10 metra, to je 4 Dun. vatli. 1 odrezek veča:
gl. 1.80 iz navadne
gl. 7.75 iz fine
gl. 10.50 iz jako fine
gl. 12.40 iz najfinejše
(621) pristne (4)
ovčje volne.
Nadalje so v največji izbiri: sivilo pretkana grebenasta sukna, blago za ogrtače, palmerston in boy za zimske suknje, loden za lovce in ekonomne, peruvienne in tosking za salonske obleke, — sukno za ženske obleke itd.
Za dobro blago in točno doposliljatev se jamči.
Uzorec zastoj i franko.

V pavolnej tkalnici v Litiji
vsprejme se takoj več

izučenih tkalk

v trajno delo pri jako dobrem zaslužku. (Spretno tkalke zaslužijo od 5 gld. in več na teden.) (637-5)



J. ANDEL-a
novoliznajdeni

prekomorski prah

umori

stenice, bolhe, ščurke, mole, muhe, mravljinice, prešičke, ptične črvice, sploh vse žuželke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od žuželkine zalege ne ostane nobenega sledu.

Pravi prašek se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDEL-a,

„pri črnem psu“

13, Húsová (Dominikanska) ulice 13, v PRAGI.

V Ljubljani pri Albinu Šilčarji, trgovcu na Dunajski cesti št. 9.

Zaloge na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po plakatih. (612—3)

Uzorci
v vse kraje franko.

Sukneno in modno blago

od najcenejše do najfinejša baže za jesensko in zimsko potrebo razpošilja tudi zasobnikom po tovarniških cenah, ceneje nego kjer si boči zaloga (614—2)

c. k. pr. tovarn za sukno in modno blago

Morica Schwarz-a

Svitava (Moravsko) [Zwittau (Mähren)].

Mtr. 3-10 blaga za celo obleko . . . gld. 5-50
Mtr. 3-10 močnega volnena blaga . . . gld. 6-80
Mtr. 3-10 močnega finega volnena blaga . . . gld. 9-
Mtr. 3-10 finejšega volnena blaga . . . gld. 13-
Mtr. 3-10 najfinejšega volnena blaga . . . gld. 15-50
Mtr. 2-10 blaga za zimske suknje, zadosti za zimsko suknjo gld. 5, gld. 7, gld. 9, gld. 11 in več.
Mtr. 1-70 za celo suknjo iz lodna, naravno nepremočljivo, gld. 3-50, gld. 4-50, gld. 5-50 in več.

Črno sukno za salonske obleke. Vsakovrstno sukno blago, volnena podklada po vseh cenah od 80 kr. meter navzgor. Zensko sukno za ženske obleke, ženski loden, ogrinjala iz Himalayske volne 10/4, velika od 3 gld. navzgor. Sploh izdelki suknene in modnega blaga. — Cenilniki zastoj in franko. — Za gospode krojače uzorne knjige nefrankovane.

Dva dijaka

spodnje gimnazije ali ljudske šole vsprejme v stanovanje
(633-2) **M. Kapel,**
sobni slikar, Poljanska cesta št. 35.

Dijaki

vsprejmejo se za bodoče šolsko leto pri gospodu **Milavei**
na Starem trgu št. 30, II. nadstropje. (657-2)

Prav lepa in dobra

m o k a

dobiva se pri (623-3)

JOŽETU KOBE-tu
poleg nunske cerkve v Ljubljani.

Fine istrijske
brinjevice

prodaja (671-2)

Anton Mizzan v Pazinu (Istra).

Uzorec s ceno franco.

!! Za lovsko sezono !!

Največjo izber orožja pod jamstvom za dobroto
in strel, kot lovske in salonske puške, revol-
verje, kakor tudi patrone in vso lovsko pri-
pravo prodaja po ceni (605-4)

FRAN KAISER

puškar in prodajalec orožja

Ljubljana, Šelenburgove ulice.

Posebno se opozarja na puške lastnega iz-
delka. — Poprave se najhitreje in najceneje izvrše.

Pravi zaklad
za nesrečne žrtve skrumbe samega sebe (onanijs)
in tajnih razuzdanosti je izvrstno delo (134-26)

Dra Retau-a
Sebeočrana.

Češka izdaja po 80. nemške izdaji. S 27 podobami.
Cena 2 gld. avstr. velj. Naj vsak seže po njej, kdor
trpi za strašnimi nasledki te pregrehe, kajti z njenim
poukom se slednje leto na tisoče bolnih
otme gotove smrti. Naroči se lahko pri založni
tvrdki „Verlags-Magazin R. F. Bierer“ v Lipskem
(Saksonsko), Neumarkt 34* in v vsakej knjigarni.

AZIENDA

avstro-francoska družba za za-avstro-francoska družba za zavarovanje
varovanje življenja in rent. proti elementarnim škodam in nezgodam.

Ravnateljstvo:

na Dunaji, I., Wipplingerstrasse št. 43.

Imovina družbe:

9 milijonov gld. avstr. velj.

2 milijona gld. avstr. velj.

Družba zavaruje

človeško življenje v vseh navadnih
kombinacijah:

Zavarovanje za slučaj smrti, za-
varovani znesek se izplača takoj po
smrti zavarovanca njegovim ostalim,
oziroma drugim območjem

Zavarovanje za doživljenje, pre-
skrbovanje v starosti in otročje
dote, zavarovani znesek se izplača
zavarovancu samemu, ko doseže neko
določeno starost.

Zavarovanje dosmrtnega dohodka
udovskih pokojnin in dohodkov za od-
gojo po najnižjih premijah in z jako
kulantnimi pogoji, zlasti onim, da se
policiam ne more ugovarjati.

a) proti škodam, katere napravijo požar
ali strela, parne ali plinov eksplozije,
ali se naredi z gašenjem, podiranjem
in izpraznjenjem pri stanovanjih in go-
spodarskih poslopih, tovarnah, strojih,
mobilijah in vsakovrstnih opravah, za-
logah blaga, pri živini, gospodarskem
orodju in zalogah;

b) proti škodam, katere napravi ogenj ali
strela ob žetvi in košnji na poljskih
ali travniških pridelkih v gumnih in
stogih;

c) proti škodam, ki je napravi toča na
poljskih pridelkih;

d) proti nevarnostim prevažanja blaga po
vodi in po suhem.

Zavarovanje proti telesnim nezgodam
se še ni pričelo, a se boče pravčasno na-
znanilo p. n. občinstvu, kadar se prične.

Zastopstva družbe:

V Budimpešti: Wiene-gasse 3 in Schiffgasse 2; v Gradcu: Albrechtsgasse 3; v Ino-
mostu: Bahnstrasse, Hotel „Goldenes Schiff“; v Lvovu: Marijin trg 9, nova; v Pragi:
Vaclava trg 54; v Trstu: Via St. Nicolo 4; na Dunaji: I., Hohenstauffengasse 10.

V vseh mestih in večjih krajih avstro-ogrske monarhije nahajajo se glavne in
krajne agenture, ki radi dajo pojasnila in dajo ponudbe pôle ter prospekte zastoj
in vsprejemajo zavarovanja. (43-8)

Glavni zastop v ljubljani, Šelenburgove ulice
št. 3, pri g. JOSIPU PROSENC-u.

Za čas stavbe

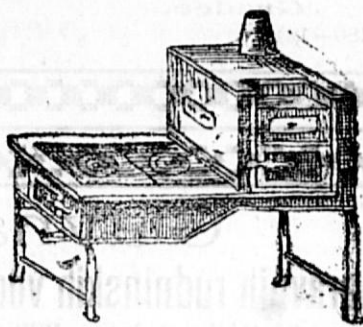
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata,
štorje za štokodiranje, drat
in cveke, samokolnice, vezi
za zidovje, traverze in stare
železniške šine za oboke,
znano najboljši Kamniški
Portland in Roman cement,
sklejni papir (Dachpappe) in
asfalt za tlak, kakor tudi
lepo in močno narejena šte-
dišna ognjišča in njih posa-
mezne dele.



Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne
vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v
malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do
vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za sko-
pane vodnjake: železne cevi in železolitni gornji stojali,
kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile
in železne okove. (103-31)

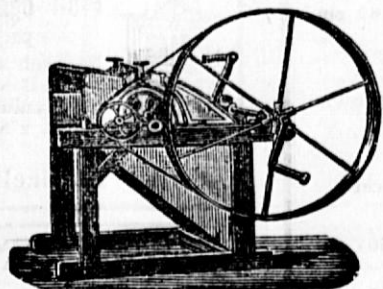
Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in
plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lo-
pate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži
Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinstvo!

Olivne stiskalnice in olivni mlini
Vinske in sadne stiskalnice
Grozni mlini in sadni mlini

najnoveje kon-
strukcije v raz-
nih velikostih.



Mlatilnice, čistilnice, gepli, robkalnice
za tursico, sejalnice, plugje itd.

Priprave za sušenje sadja in zelenjave.

Rezilnice za krmo v največji izbi, iz-
vrstno narejene, po najnižji tovarniški ceni.

IG. HELLER,
WIEN, Praterstrasse Nr. 78.

Katalogi in vsakršna pojasnila na zahtevanje
zastonj in franco. (120-17)

Prekupcem najugodnejši pogoji. — Sposobni zastopniki se iščejo in dobro plačajo.



Deželna lekarna

„Pri Mariji Pomagaj“

v Ljubljani, Mestni trg št. 11

Ludovika Grečel-na

lekarna.

Prva in najstarejša

alepatična in homeopatična lekarna
na Kranjskem.

Zaloga

vseh dosedaj preverjenih tu- in inozemskih medicinskih-farmaceu-
tičnih preparatov in specialitet.

Priporoča se p. n. občinstvu opozarjajo na nekatere svoje preverjene in
z gotovim uspehom preskušene specialitete in sicer:

Voda za čiščenje obraza. tudi voda za pege imenovana, služi za go-
tovo in popolno odpravo vsake nečistosti kože
kakor: peg, mozolov, ogrecev, rudečice obraza, grint in drugih nečistosti kože.
Poln ohrani torej vedno belo, gladko, čisto in nežno; daje obrazu mladostno
barvo, in sicer zaradi tega, ker se od kože odluščijo neznatne luskinke, in tako
postane bela, nežna in sveža. Navadno se odpravi vsaka nečistost polti, če se
rabi 15- do 20krat. Otroci jo ravno tako lahko rabijo kakor odraseni in se za
neškodljivost te vode jamči. — Cena steklenici z navodom, kako se rabi, 70 kr.

Zdravilo za kurja očesa za popolno odstranjenje kurjih očes, bradovic
in trde kože. — Steklenica z navodom za rabo
in čopičem vkupe velja 40 kr., 1/2 dvanajstence pa 2 gld.

Flaster za kurja očesa, tudi flašter za turiste, imenovan Luserjev,
velja 60 kr., ravno isti od mene napravljen, pa
velja samo 40 kr.

Repjino olje je najreelnejše sredstvo, da se zabrani, da lasje prezgodaj ne
osive. Lase naredi mehke, odstrani luskinke z glave in zabrani,
da se več ne delajo. — Cena flačonu 30 kr.

Malinčni sok iz svežih malin kuhan, I. kvalitete, prijetnega okusa. Kilo
velja 70 kr.

Ustna voda dr. Duflosa, pripravljena iz ameriških rastlin, jako aromatična,
ohranja zobe in dlesno čisto, zdravo ter zabranjuje in zdravi
vsakovrstne zobne bolečine. Zatorej je jedno najboljših sredstev za ohranjanje
zob in dlesna. Če se 10-15 kapljic te vode ulije v kozarec, napolnjen za tre-
tjino z vodo in s to mlečnato kalno tekočino zjutraj usta izpirajo, postanejo
zobje, če se delj rabi, bleščeče beli, naenkrat odpravi ta voda smrdljivo sapo
in osveži in utrdi dlesno. — Veliki flačun velja 60 kr.

Zobna pasta, odontosmegma imenovana, v porcelandskih škatljicah. Pre-
verjena pasta za polituro in ohranjanje zob. — Škatljica 30 kr.

Zobni prašek beli, po dr. Heiderji, s proporcionalnim dodatkom salicilno-
kislega natrona, je jako priljubljen in se mnogo zahteva. Po-
tem pa imam še rudeči, rujavi in črni vegetabilni prašek, vedno svež v zalogi.
— Škatljica velja 30 kr.

Poleg tega dobi se vedno: medicinska mila, dišeče pomade,
olja za lase, razni pristni angleški in francoski parfumi, Pariški prašek
za dame (bel in rudeč), poudre de Riz, papir za kajenje, svečice za
kajenje, potpourri itd., dr. Borchardtove aromatično zeljasto
milo, in jako fino neutralno glicerinsko milo jako prijetnega duha, ki se
nenavadno lahko mili, močno peni, kožo nareja mehko kakor baržun, belo in
prožno, posebno se pa priporoča, rabiti ga hkratu z vodo za čiščenje obraza.

Ravno tako so vedno na razpolaganje razna obezila, kemično čista vata,
karbolna vata, jodoformgaze, gutaperčni papir, Billrothov batist itd. (591-4)

== Po pošti se razpošilja dvakrat na dan. ==

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenjev. Preložil Ivan Gornik.
Mala 8°, 357 strani. Cena 50 kr., po pošti 55 kr.

Razglas.

Dne 4. septembra 1889. bo
v Preski pri železniški postaji v Med-
vodah

semenj

za vsakovrstno blago in živino.

Županstvo v Medvodah.

(583)

J. Cvajner.

Letno grebenasto blago

jako elegantno in trajno za moške obleke v dvajset
različnih barvah, katerim ne škoduje pranje, 60 cm
široko,

I cela obleka 6¹/₂ metra le gld. 3.

Jeden poskus zadostuje, da se preverite o izvrstni
kakovosti tega blaga, ki se lahko pere.

Brnsko sukno

se razpošilja po čudovito nizkih cenah, in sicer:

le dobre baže:

3-10 m za obleko	gld.	3.50
3-10 „ „ „	„	5.—
3-10 „ „ „	„	6.—
3-10 „ „ „	„	7.80
3-10 „ „ „	„	8.50
3-10 „ „ „	„	9.—
3-10 „ „ „	„	9.50
3-10 „ „ „	„	10.50
3-10 „ „ „	„	12.50
3-10 „ „ „	„	14.—
3-10 „ „ „	„	16.—
3-10 „ „ „	gld.	14—20

Najizvrstnejše Brnsko blago za suknje:

2-10 m za ogrtač	gld.	6.30
2-10 „ „ „	„	8.40
2-10 „ „ „	„	12.50
1 kos francoski pique-gilet	„	1.50
1 „ „ „ (sport)	„	2.50

Črni peruvienes in doskins za salonske obleke 3 25 m
za gld. 10 in več.

Pri naročbah nazorcev naj se pove, kake vrste se želé.

Karl Pechaczek,

Brno, Zelný trh 13.

Poslje se le proti predpošiljavi zneska ali
proti povzetju.

Uzorci zastonj in franko. (145—26)

Krojaške karte uzorcev nefrankovane.

Vsakemu vremenu klubujoče

patentovane

Rudninske fasadne barve

LUDOVICA CHRISTA

Linc na D.

so najboljši, najtrajnejši in najcenejši ma-
terijal za pleskanje poslopij, klubujejo vre-
menu in svetlobi, kažejo lep, miren ton
finejših peščenikov in so rahle, katera last-
nost se v zdravstvenem oziru ne more dovolj
ceniti. — Cenejši so kot oljnate barve.

Zaboj za poskušnjo gld. 1.60.

Cenilnik, prospekt in spričevala zastonj
in franko. (330—16)

Zastopnik za Kranjsko:

F. P. Vidic & Co., Ljubljana.

V večjem mestu na Gorenjskem, ob železnični
postaji, da se takoj v najem

prodajalnica

z vso specerijsko opravo.

Natančneje pové iz prijaznosti gospod J. Žitnik v
Ljubljani, Kongresni trg. (679—1)



Proti ognju varne blagajnice in kasete
po ceni in najsolidnejše narejene.

Na vseh razstavah jako visoko odlikovane.
Založnik vseh avstro-ogerskih železnice, pošt-
nih hranilnic itd. Odlikovan od Nj. c. kr. velo-
častva z veliko zlato svetinjo za umetnost,
znanost in industrijo. (3—39)

Feliks Blažiček, Dunaj, V., Straussengasse 17.

Gg. šolskim predstojnikom
in učiteljem

(104—31)

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA

trgovina z železnino in orodjem

na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja
za sadjarejo in obdelovanje sadnih dreves,
in sicer: drevesna strgulja, škarje za go-
senice, ročna lopatica, drevesna žaga,
sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik,
cepilnik za mladice, cepilni nož, vrtnar-
ski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa
na lepo popleskani leseni plošči
urejena in po prav nizki ceni.

Svojo veliko zalogo lesa

vsake vrste priporočam slavnemu občinstvu
v porabo. — Svojo že poprej dobro znano

lesno trgovino na Žabjaku

pomnožil sem sedaj tako, da lahko ustre-
zam v vsakem oziru. (624—3)

Anton Drašček,

Zvonarske ulice št. 13.

L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.



Gotovo in hitro uplivajoče sredstvo
proti kurjim ocesom, žuljem, tako ime-
novani trdeji koži na podplatih in petah
proti bradavicam in vsem drugim trdim
izraslom kože. — Uspeh zagarantiran. —
Cena skatljici 60 kr. a. v.

Glavna razpošiljalnica:

L. Schwenk-ova lekarna
v Meidlingu pri Dunaji.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Svo-
boda, U. pl. Trnkoczy; v Rudolfovem S. pl. Slado-
vič; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W.
Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger;
v Trgu na Koroškem C. Menner; v Beljaku F.
Scholz, Dr. E. Kumpf; v Wolfsbergu A. Huth;
v Gorici G. B. Poutoni; v Kranju K. Šavnik.

Ta obliž dobiva se le v jednej velikosti
po 60 kr.

Pristen samo, če inata navod in obliž varstveno
znamko in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi
in odločno zahteva: „L. Luserjev obliž (flašter)
za turiste.“ (449—15)

Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

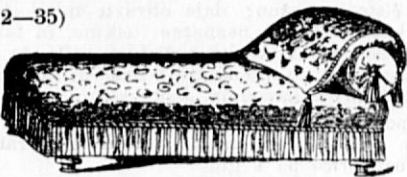
Tapecirar
in dekoratér.

ANTON OBREZA

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Tapecirar
in dekoratér.

(72—35)



priporoča okusno in trdno narejene
žimnice, modroce na peresih, divane,
stole, otomane, garniture za salone,
jedilne sobe in spalnice; dekoracije
za sobe, dvorane in cerkve. — Moje
delo in blago, katero rabim, je pri-
poznano dobro in brezhibno, kar go-
tovo priča moja razstava v Rudolfs-
numu, in stojim z ozirom na nizke
cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo
moj ilustrovani cenik in uzorce blaga, kar razpošiljam zastonj in franko.

cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo
moj ilustrovani cenik in uzorce blaga, kar razpošiljam zastonj in franko.

Privatni spodnji gimnazij

v Gradci

(kateremu je c. k. ministerstvo dalo pravico javnosti za I. razred)
s pripravljanim razredom za srednje šole.

Preskušeni penzionat za 30 gojencev.

Imejitelj in voditelj:

Fran Scholz,

preskušeni gimnazijski učitelj.

Gradec.

(480—12)

DR. VALENTINA ZARNIKA ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:

PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! —
Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slo-
venskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in res
krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zar-
nikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena
knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI
TISKARNI“ v Ljubljani.

Glavna zaloga

naravnih rudninskih vod in studenčnih proizvodov.

Adelajdin studenec, Bilinska slatina, Fenska studenec, Hebski
Franov vrelec, Hygiea izvirek, Emski vrelec, Fran-Josipova grenčica,
Friedrichshallska grenčica, Gleichenberški Konstantinov vrelec, Ivanov
vrelec, Emin vrelec, Kološki jekleni studenec, Giesshübler slatina,
Hallška jodova voda, Hunyadijeva grenčica, Karlovovarijski mlinski
studenec, grajski vodnjak in studenec, Krondorfska slatina, Marijino-
kopeljski križni vrelec, Preblavska slatina, Pinanska in Zajeciška
grenčica, Radenjska slatina, Rákoczy grenčica, Rogatska slatina,
kronin vrelec, Salvatorjev vrelec, Budimski kraljevi vrelec, Levico-
arsenov studenec, močen in slab, Radgonska slatina, selterska voda,
sv. Lorenca jeklena slatina, Karlovovarska studenčna sol, Marijeko-
peljska in Hallška jodova sol, Roncegnov vrelec, Bilinske pastile,
Mattonijeva mlakužna sol.

Ze 33 let obstoječa trgovina z rudninskimi vodami ni le sanitetni
oblasti, temveč tudi p. n. naročnikom z originalnimi fakturami na razpolago,
da se lahko prepričajo o pristnosti in svežosti polnitve zgorej imenovanih
rudninskih vod. Z velespoštovanjem (445—11)

Peter Lassnik, Ljubljana.

Tiskovine o studenčnicah in brošure zastonj.



Lekarna obstoji že nad 150 let.

LEKARNA TRNKÓCZY

poleg rotovža v Ljubljani poleg rotovža
hkratu homeopatična lekarna.

Zaloga vseh tu- in inozemskih specijalit.

priporoča nekatere najboljše predmete:

- Anatherinska ustna voda po 40 kr.
- Baby-Powder (prašek za potresenje) za otroke in odrasle debele osebe. 1 škatljica 30 kr.
- Bergerjeva kosmetična in medicinična mila.
- Vijolino glicerinsko milo po 40 kr.
- Glicerinsko milo po 18 in 12 kr. ter
- Mandelnovo in peščeno milo itd.
- Malinčni sok iz najboljših gorskih malin z izvrstno vonjavo. čist in popolnoma trajen. 1/2 kilo s steklenico 35 kr., 1 kilo 65 kr.
- Hmelova sladna kava (zdravilna kava). Zavoj 30 kr.
- Francosko žganje 1 mala steklenica 25 kr., 1 velika 50 kr.
- Tvarog za komarje. Ta tvarog se rabi, da se pičena mesta malo namoči in večkrat s tvarogom podrgnejo. 1 kos velja 50 kr.
- Balzam za ozeblino, 1 steklenica 30 kr.
- Šminka za obraz, "toileta za dame" imenovana, 1 steklenica velja 30 kr.
- Pomada za rast las po profesorji dr. Pithi, po 60 kr.
- Tinktura za lase, 1 steklenica 85 kr.
- Tinktura za kurja očesa po 40 kr. s čopičem vred.
- Kolonjska voda v originalnih steklenicah po 50 kr. in 1 gld.
- Malaga vino, dobljeno neposredno, v steklenicah po 30 kr., 60 kr. in 1 gld. 10 kr.
- Malaga s kino proti pomanjkanju slasti do jedi itd. 1 flaçon velja 70 kr.
- Malaga z železom proti bledici, pomanjkanju krvi itd. 1 flaçon 60 kr.
- Sladni cukrčki po 10 kr. in po vsakeršnih cenah.
- Pariški prašek za dame, bel in rudeč, po 30 kr. in 40 kr.
- Salicilna ustna voda in zobni prašek, 1 steklenica 30 kr., do sedaj neprekosljiva. Ne zamenjati s salicilno-kislo ustno vodo in zobnim praškom.
- Trpotčev sok in cukrčki, proti kašlju, hripavosti itd. jako dober, kakor zadostno kažejo skušnje, po 50 kr. in 30 kr., ravno tako tudi medvedov sladkor, ajbiševi, gumijevi in salmijakovi cukrčki itd. po vsakeršnih cenah.
- Ogersko vošilo za brado v originalnem zavitku (novo) se nikdar ne posuši, po 20 kr.

Ti predmeti in vse druge tu navedene specijalitete prodajajo se po najnižjih cenah in razpošiljajo takoj vsak dan po pošti v svežem stanju.

SVARILO! Naši izdelki so pristni, zanesljivi in zjamčeni, če imajo ime **Trnkóczy** in našo varstveno znamko.

Tvrdke lekarn Trnkóczy so:

- V Ljubljani v lekarni Ubalda pl. Trnkóczy, poleg rotovža;
- v Gradcu v lekarni Wendelina pl. Trnkóczy, deželnej lekarni, Sackstrasse;
- na Dunaji v lekarni Viktorja pl. Trnkóczy, „pri sv. Frančišku“ (ob jednem kemična tovarna), V., Hundsturmstrasse št. 113;
- na Dunaji v lekarni Julija pl. Trnkóczy, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstädterstrasse št. 30;
- na Dunaji v lekarni dr. Otto pl. Trnkóczy, „pri Radeckem“, III. Radeckega trg 17.

(593-4)



FRAN CHRISTOPH-ov (214-19)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnate barve) in brezbarven (ki daje samo svit). — **Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.**

Dobiva se v Ljubljani pri **FRAN CHRISTOPH, IVANU LUCKMANN-U.** izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Zaloga blaga

BERNHARD TICHÖ

Zelny trh 18 BRNO v lastnej hiši

razpošilja po poštne povzetji: (165-20)

Blago iz same volne
dvojno široko, najtrajnejše, za celo obleko,
10 metrov gld. 6.50.

Indijski Foule
pol volna, dvojno široko, za celo obleko,
10 metrov gld. 5.—.

Novost za ženske obleke
moderno progasto blago v vseh barvah, dvojno široko,
10 metrov gld. 8.—.

Črni Terno
saksonski fabrikat, dvojno široko, za celo obleko,
10 metrov gld. 4.50.

Križasto blago za obleko
60 cm. široko, — najnovejši počrt,
10 metrov gld. 2.50.

Volnen Rips
v vseh barvah, — 60 cm. široko,
10 metrov gld. 3.80.

Trinitnik
najboljše baže, — 60 cm. širok,
10 metrov gld. 2.80.

Jaquard-blago
60 cm. široko, — najnovejši počrt,
10 metrov gld. 3.80.

Francoski Voal
10 metrov, elegantna obleka za sprehode, ki se sme prati, gld. 3.—.

Moške srajce
lastni izdelek, bele ali barvaste, — 1 komad Ia. gld. 1.80, Ila. gld. 1.20.

Ženske srajce
iz šifona in platna, s fino vezeninom, 3 komadi gld. 2.50.

Ženske srajce
iz močnega platna, s finimi robci, 6 komadov gld. 3.25.

Domače platno
1 kos 30 vatlov 1/4 . . . gld. 4.50,
1 " 30 " 1/4 . . . " 5.20.

King-tkanina
boljše kot platno, 1 kos 1/4 široke, 30 vatlov, gld. 6.—.

ŠIFON
1 kos 30 vatlov, Ia. . . . gld. 5.50,
najboljše baže " 6.50.

KANEVAS
1 kos 30 vatlov lila gld. 4.80,
1 " 30 " rudeč " 5.20.
Prejnat kanevas
1 kos 30 vatlov, lila in rudeč . . . gld. 6.—.

OKSFORD
ki se sme prati, dobre baže, 1 kos 30 vatlov gld. 4.50.

Angleški oksford
najboljši in najbolj priporočljiv, 1 kos 30 vatlov gld. 6.50.

Garnitura iz ripsa
obstoječa iz 2 posteljnih odelal in namiznega prta, s svilnenimi resami, gld. 4.—.

Garnitura iz jute
2 posteljni odelali in namizni prt resami gld. 3.50.

Jute-zastor
turški uzorec, ves zastor stane gld. 2.30.

Ostanek holandskih posobnih preprog
10-12 metrov dolgi, 1 ostanek gld. 3.60.

Letna ogrinjala
1/4 dolga gld. 1.20.

Konjske žebrake
najboljši izdelek, 190 cm. dolga, 130 cm. široka, gld. 1.50.
Ces. rumena fjakarska žebraka 1 komad gld. 2.50.

Tovarniška zaloga sukna

Brnsko sukno
1 ostanek 3-10 metra, za celo moško obleko, gld. 3.75.

Modno sukno
3-10 metra, velefino, za celo moško obleko, gld. 8.—.

Letno grebenasto blago
ki se sme prati, 1 ostanek za celo moško obleko, 6-40 metra dolg, gld. 3.—.

Brnsko modno sukno
1 ostanek 3-10 metra dolg, za celo moško obleko, gld. 5.50.

Sukno za ogrtače
najfinejše baže, — za celi ogrtač, gld. 8.—.

Priložnost nakupiti si Brnske ostanke sukna
1 ostanek za celo moško obleko, 3-10 metra, gld. 4.50.

Uzorci zastonj in franko.

Za dobro blago in točno pošiljatev se jamči.

Elegantno oskrbljene karte uzorocov s 400 počrti gospodom krojaškim mojstrom nefrankovano.

Dijaki

vsprejemo se v stanovanje na Glavnem trgu št. 3 v II. nadstropju z zagotovilom izvrstne postrežbe. (634-2)

Petrolejske sode

izpraznjene plačije po najvišjih cenah v vsakeršnej množini

(600) **Ferdinand Plautz,** (2) specerijska trgovina, v Ljubljani, Stari trg.

Deželno zdravilišče Rogatec Slatina.

Postaja juž. žel. Poličane.

Tempeljski, Styria-vrelec.

Že stoletja sloveča Glanberjeva slana kislina voda. Pitno in kopalno zdraviljenje, z mrzlo vodo, mlekom i. t. d. Glavna indikacija:

Sesija maj—oktober. Bolezen prebavlj. organov. Priležno bivanje. Prospekte pri ravnateljstvu zastoj.

Zaradi mnogih oglenčevih kislina di-tetična pijača in pomešana z vinom ali ovočnimi sokovi

Tempeljski vrelec.

• prijetna okrepevalna pijača •

Obe studenčnici dobivati se, in sicer, da je ugodnejše trošilec, v originalnih zabojih, kakor tudi v posamičnih steklenicah in vedno z nova napolnjenih v vseh boljših specerijskih prodajalnicah, droguerijah in prodajalnicah mineralnih vod v Ljubljani, kakor tudi po deželi ter pri ravnateljstvu v Statini na Spodnje Štajerskem. (239-5)

Pisarja

kateri je zmožen slovenskega in nemškega jezika popolnoma v besedi in pisavi, vsprejme takoj (652-3) c. kr. notar Hudovernik v Kranjski gori.

VELIKA menažerija „Continental“

je došla in se bode v nedeljo dne 25. avgusta popoludne otvorila.

Stajališče v Lattermannovem drevoredu.

V nedeljo

3 velike predstave

ob 4., 6. in 8. uri popoludne. — Ob 4. in 8. uri nastop svetovnoznane krotilke zverin

Miss IDUNA.

Senzacionalno! Senzacionalno! Velikanski kapski levi kot umetniki in

veliki muzikalični čudoviti slon.

== Vse natančneje povedo dnevni listki. ==

Za mnogobrojni obisk priporoča se najljubnejše ravnateljstvo. (680)

Konji za pobiranje se kupujejo po najvišji ceni.

Učenca

13 do 14 let starega, z dobrimi spričevali, kateri ima veselje do trgovine, vsprejme takoj

M. Brilej,

(670-3) trgovec z mešanim blagom na Vrhniki.

Gostilnica

s stanovanjem in potrebnimi prostori,

dosedaj dobro obiskana,

oddaja se na račun takoj ali o sv. Mihaelu pod ugodnimi pogoji.

Natančneje poizve se pri oddajalci samem v Kurji vasi h. št. 4. (644-3)

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov

koroški rimski vrelec

jako odlična zdravilna studenčnica pri vratnih, želodčnih, mehurnih in obistnih boleznih, pri kataru, hripavosti, kašljanju, posebno za otroke, poleg tega pa tudi (424-13)

jako fina namizna voda

s posebno dobrim okusom, brez vseh organskih in železovih otežujočih primesi.

Glavna zaloga v Ljubljani pri M. E. Supan-u; prodajajo ga nadalje: M. Kastner in J. Klauer; v Kranju: F. Dollenz.

„RAZZIA“

(599-6)

je priznано najboljši prašek za mrčese na svetu.

Ta izključni izdelek firme J. Neumann & C. na Reki je jedino od „Société centrale d'Insectologie“ v Parizu diplomovano in aprobovano mrčese uničujoče sredstvo.

Glavno zalogo za Kranjsko ima

„RAZZIA“ se prodaja le v plombovanih ploščevinastih posodah s podpisom in varstveno znamko izdelovalateljev.

Ivan Luckmann v Ljubljani.

Na cesarja Josipa trgu. NOVO! Glaser-jeva mehanična razstava NOVO!

ki jo goni par.

Novo došlo!

Posebne pozornosti vredno!

Novo došlo!

Mrtvaški spreved Nj. c. kr. visokosti cesarjeviča Rudolfa.

Mehanično gibljiv! — Dunajski originalni posnetek!

Gledalec zadobi popolnoma pravo sliko ceremonijela pri pogrebu, ker se spreved prirodno verno gibljiv premika pred očmi njegovimi. — Ni navadna panoramna podoba!

Ustopnina na 10 kr. znižana.

(658-2)

Južno-Štajerska hranilnica

s sedežem

v Celji.

To hranilnico ustanovili so okraji: Vransko, Gornji grad, Šoštanj, Šmarje in Sevnica, ki so prevzeli za ta zavod posebno in splošno poroštvo za polno varnost ulagateljev.

Vsprejema uloge od vsakega in jih obrestuje po 4%; za uloge mladoletnih in za druge jednake hranilne uloge se izdajajo posebne obrestne knjižice.

Daje posojila posebno na zemljišča in druge vrednostne zastave, potem okrajem, občinam in posojilnicam za 5% ne obresti.

Pisarno ima v Celji na Glavnem trgu št. 101 in uraduje vsak torek in petek od 9. do 12. ure predpoludne.

Po pošti se pa opravi vse vsaki čas.

Obrazci za prošnje dobivajo se brezplačno od ravnateljstva, kakor tudi poštno-hranilnični listi za poštnine prosto pošiljanje denarjev. (622-2)

Ravnateljstvo

Južno-Štajerske hranilnice.

Povsod za najboljšo sredstvo proti mrčesom priznani



kupi se pristen le tako:

kajti nabaja se le v steklenicah z imenom

J. ZACHERL

in se pred nč bolj ne svari, kakor pred v samem papirju po krajcarjih navaganim, zelo pokvarjenimi mrčesnimi praški.

Tudi pred mnogimi nesramnimi ponarejenji „pristnih Zacherlin-steklenic“ se mora resno svariti, če tudi noben prodajalec, ki kaj gleda na svoje dobro ime, ne bode hotel dati roke za taka ponarejanja in sleparije.

J. ZACHERL, DUNAJ.



Zavita steklenica.



Razvita steklenica.

Ljubljana:	Mihael Kastner.	Vel. Lašče:	Ivan Justin.
"	Jan. Luckmann.	Kostanjevica:	Alojzij Gatsch.
"	Viktor Schiffer.	Idrija:	Fran Kos.
"	Peter Lassnik.	Kranj:	Fran Dolenc.
"	H. L. Wencel.	"	Lekarna pri Sv. Trojici.
"	Schussnig & Weber.	"	Vilj. Koller.
"	C. Karinger.	Lož:	Fran Kovač.
"	Ivan Perdan.	Litija:	Ivana Wakoniga nasledniki.
"	Josip Terdina.	Tržič:	Friderik Raitharek.
"	J. Klauer.	Gor. Logatec:	Peter Hladnik.
"	Jeglič & Leskovic.	Radovljica:	A. Roblek.
"	Anton Krisper.	Rudolfovo:	Dom. Rizzoli, lekar.
"	Ivan Fabian.	Zagorje:	J. Schink.
"	A. Müller.	Kamnik:	Edmund Zanger.
Postojna:	Fran Kogej.	Draga:	P. S. Türk.
Skofjaloka:	Karol Fabiani, lekar.	Ornomoj:	Andrej Lackner.
Borovnica:	Fran Verbič.	Brezice:	Fran Mathas.
Kočevje:	Fran Krenn.	Vrhniki:	A. Bučar.
Krško:	Anton Jugovic.	Travniki:	Fran Kovač.
"	Fran Zesser.		

(222-10)